

Samen op weg naar een duurzame en vitale agrofoodsector in 2040

Congres (sturen) op veranderend grondgebruik
Ede, woensdag 3 juni 2026

A man with short, curly brown hair, wearing a dark blue button-down shirt, stands with his arms crossed in a lush green field. Behind him, a herd of black and white cows is grazing. The background shows a clear blue sky and distant trees.

Directeur Food en Agri Rabobank Nederland

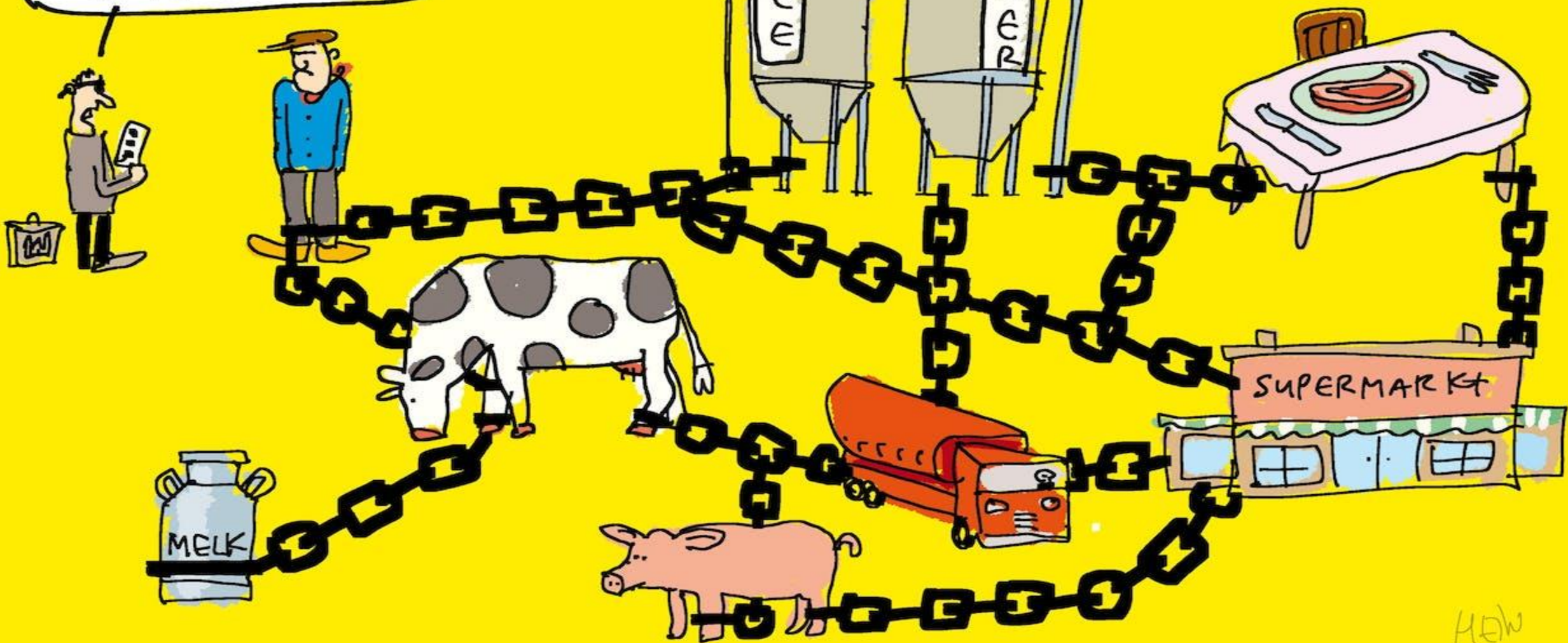
Alex Datema

“True value biedt de beste kansen voor een succesvolle agrofood sector met goed ondernemersklimaat”

We bieden als transitiebank een duurzaam* perspectief voor agrariër én natuur

*Duurzaamheid is voor ons ook een solide verdienmodel

Zou jij NIET EENS
WAT STAPPEN
GAAN ZETTEN?

HOW
DE
Kohr

1 _ Productwaarde

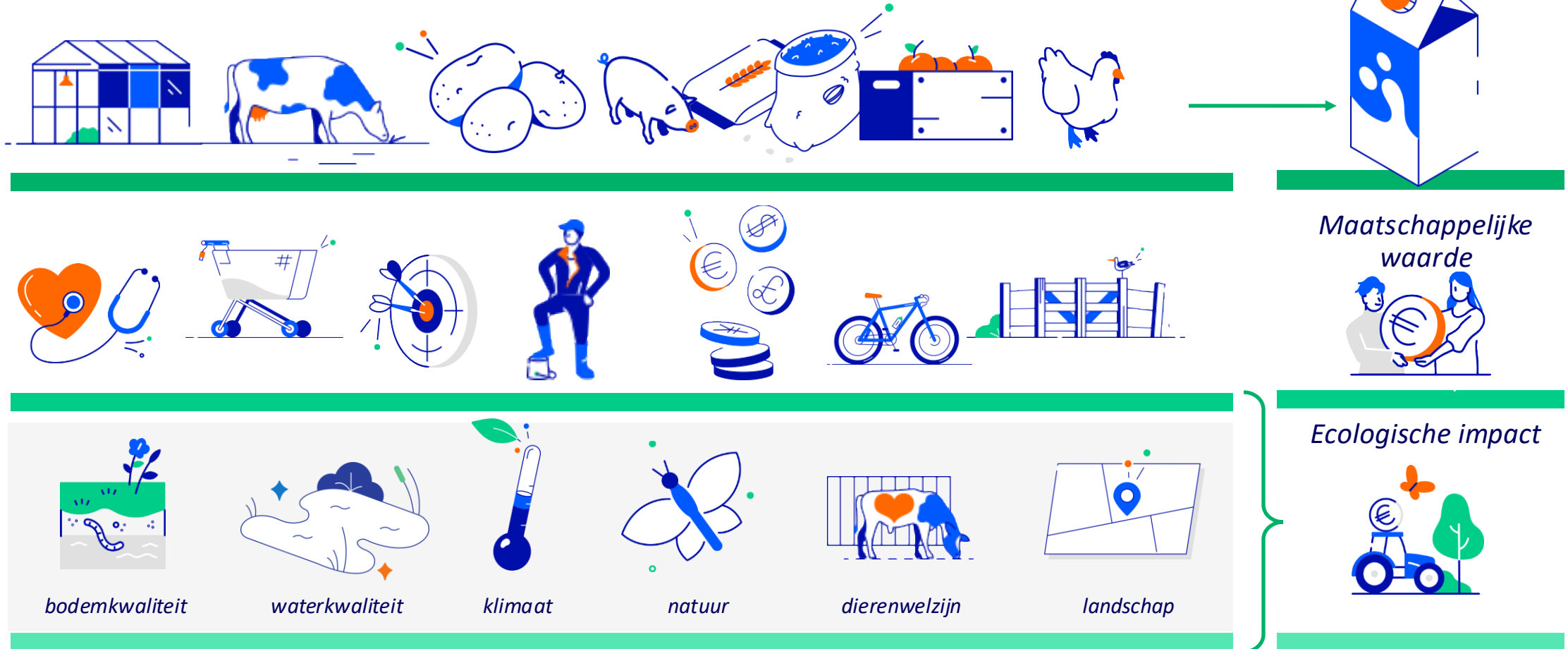
Sector

2 _ Maatschappelijke waarde

3 _ Ecologische impact

Wat is echte waarde?

True Value langs 3 sporen

Productprijs

- Klimaatimpact product
- Dierenwelzijn
- Arbeidsomstandigheden

Maatschappelijke diensten

- Biodiversiteit
- Landschap
- Water

Ondernemersruimte

- Doelsturing
- Vergunningen
- Beleidsruimte

Veranderend grondgebruik

3 juni 2026

Een initiatief van Rabobank

Sanne Groot Koerkamp

Directeur Boeren, Wonen & Natuur
Lead Sustainable Housing

Ons landelijk gebied staat voor extreme uitdagingen

Wij zien de boer als sleutel naar een vitaal platteland

**Agrarische
transitie**

**Het
boeren
erf**

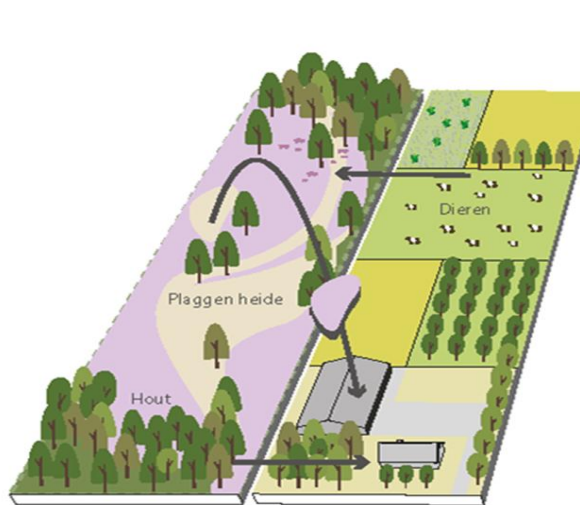
**Natuurwaarde
en landschap
creatie**

**Leefbaar
buitengebied**

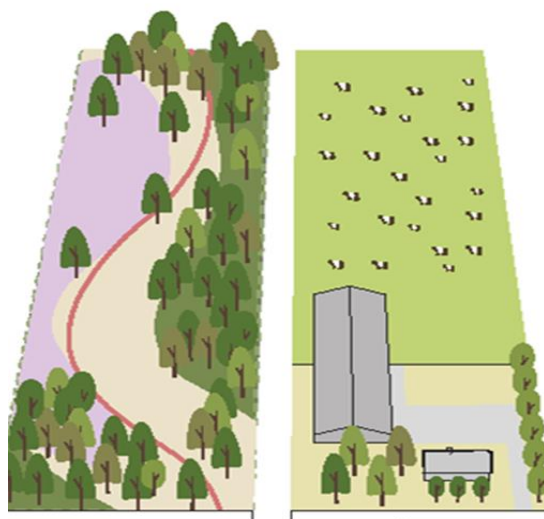
Onze erven zouden sociale knooppunten kunnen worden,
waar wordt gewoond én gewerkt

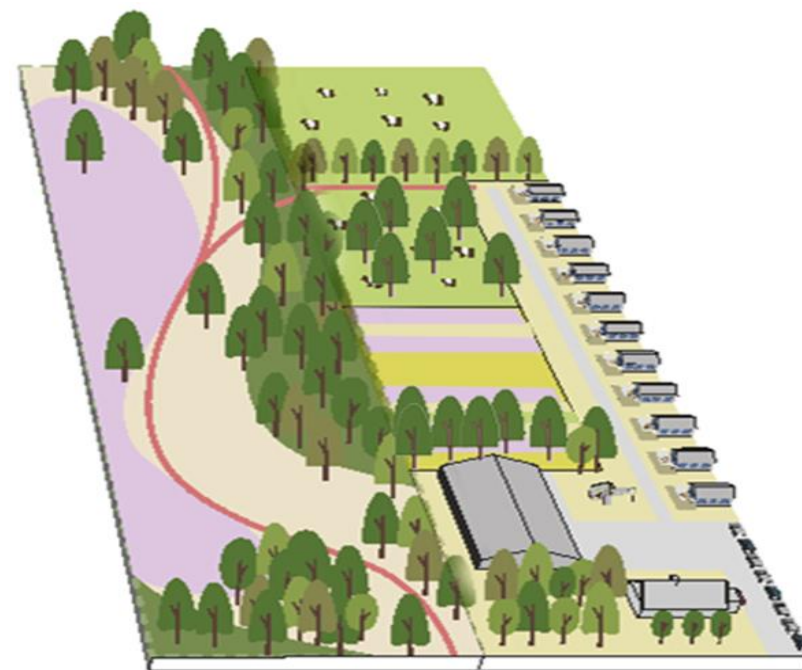
Op deze erven gaan we functies weer mengen...

Verleden

Heden

Toekomst

Zo worden onze erven weer verbindende plekken voor gemeenschappen

Dat is onze missie met Boeren, Wonen & Natuur

Waarom Boeren, Wonen & Natuur kiest voor de rol van risicodragend ontwikkelaar

Nieuw perspectief voor de boer

We zijn de bank voor de Nederlandse boer en willen samen met onze klanten bijdragen aan een gezonde bodem, biodiversiteit en waterkwaliteit

Woningtekort en vitaal buitengebied

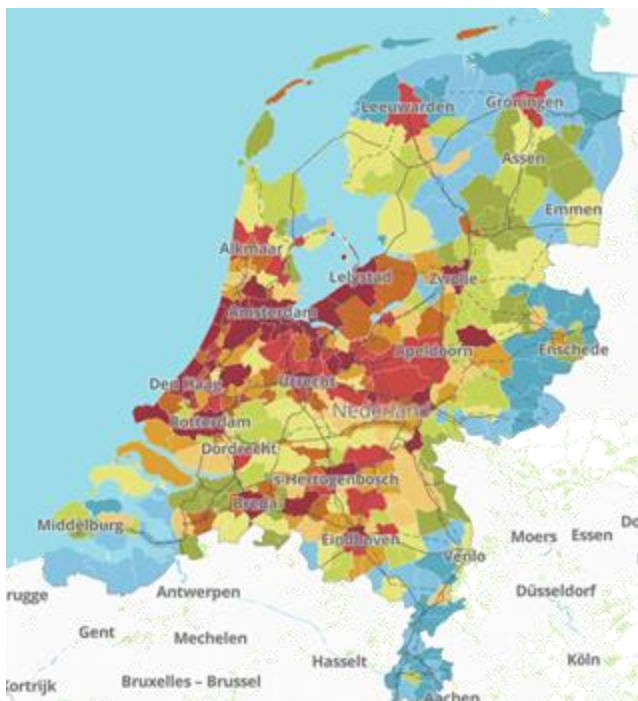
We zijn opgeroepen door onze leden om een bijdrage te leveren aan het oplossen van het woningtekort

Deze uitdagingen komen samen in Boeren, Wonen & Natuur

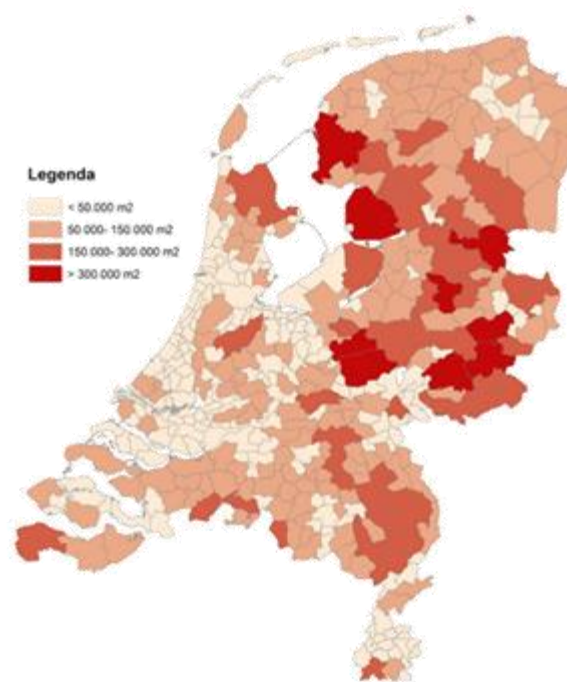
Wat is de potentie?

Hittekaart BPD 2026

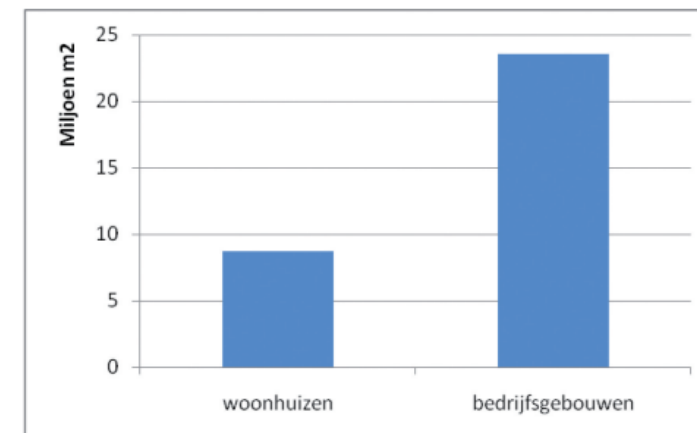
- Aanhoudende woningdruk
- Recordprijzen en toenemende druk rond Veluwe en Brabant
- Betaalbaarheid blijft uitdaging

Prognose VAB in m2 tot 2030

- Grote beschikbaarheid vrijkomende agrarische bebouwing
- In 1950 400.000 boeren. In 2030 24.000. O.b.v. ± 24.000 van de 55.000 bedrijven zonder opvolger.

Prognose 24 miljoen m2
VAB tot 2030

- Tot 2030 komt circa 24 miljoen m² aan agrarische bedrijfsgebouwen vrij;
- 8 miljoen m² aan woongebouwen;
- Totaal: 32 miljoen m²

Casus: Betaalbaar wonen op een landgoed

Achtergrond

- Eeuwenoud landgoed van 900 hectare met twee deellocaties
- De monumentale boerderijen hebben achterstallig onderhoud
- De agrarische gronden hebben een ongebruikt potentieel

Programma

Agrarisch

- Ruimte voor innovatief agrarisch-collectief
- Boomgaard op het erf
- Horeca (bv. theehuis) met verse producten

Natuur

- Groenblauwe dooradering realiseren op passende locaties

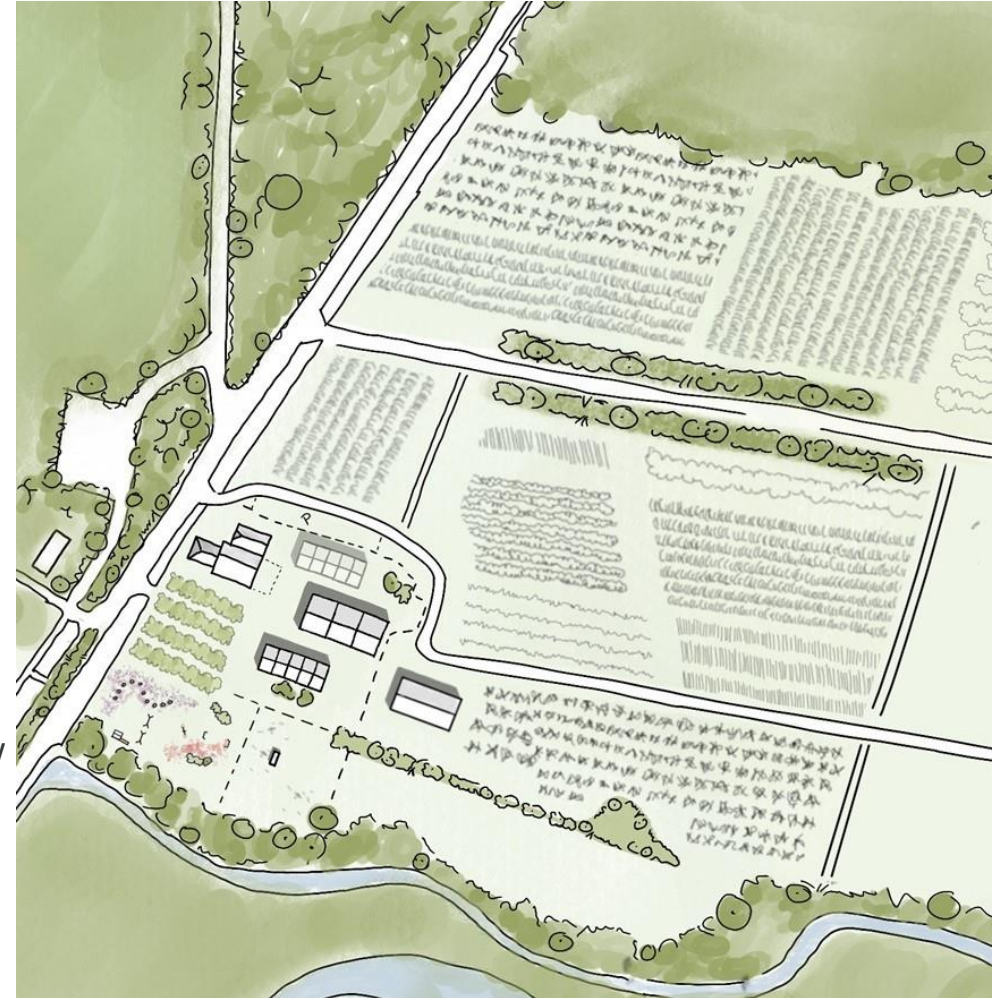
Wonen

- Betaalbaar woonprogramma voor een wooncoöperatie
- 15-25 woningen
- Grond in erfpacht uitgeven

Schets nieuwe situatie deellocatie 1

Schets nieuwe situatie deellocatie 2

Ambitie

- Nieuwe, duurzame en maatschappelijke invulling van landgoed
- Betaalbare, collectieve woningbouw en natuurrealisatie

An aerial photograph of a rural landscape. In the foreground, a large vineyard with rows of grapevines stretches across the bottom left. To its right, a road runs horizontally. Above the road, there is a cluster of farm buildings, including a large barn with solar panels on its roof and several smaller houses. The background is dominated by a dense, green forest. The text is overlaid on the upper left portion of the image.

Dit hét moment is om de transitie te stimuleren.
Tegelijkertijd blijft het een zoektocht binnen bestaande
wet- en regelgeving.

Actie-leerprogramma: ‘Wonen op erven, voor een vitaal buitengebied’

- De ministeries van LNV en VRO startten in 2024 een **actie-leerprogramma** rondom **erftransformaties**
- In mei 2026 verscheen de **inspiratiegids** voor provincies en gemeentes om **pro-actievere keuzes** te maken rond **kleinschalige woningbouw op erven**
- Binnen **VRO** wordt gewerkt aan een **vervolg**, omdat de **potentie en het belang** worden onderschreven

Dank voor jullie aandacht

Collectief
erf

Lokale
Woningbehoefte

functie
combinatie!

Rabobank